

זבחה שניהתן

שיחוק"ק ממו"ר הגה"צ רבי יצחק מנשה ארלנגר שליט"א
עם צדיקי הדור

בס"ד, גליון י"ד - אדר תשפ"ו - יו"ל ע"י מכון 'רזא יקירא'

ביקור אצל מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א

מושב אורה, כ"ב אדר תשפ"ו

שיחזיק עצמו חזק מאד יינצל. ג', שקודם ביאת משיח יהיה חלישות הדעת גדול בעולם עד שלא יוכלו הנשמות לסבול, לכן ישלח הקב"ה לעולם נשמות כאלו שכן יוכלו לסבול זאת... דריי בריליאנטן פון רבי ר' אלימלך (שלושה יהלומים מהרר"א) זכותו יגן עלינו.

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: איך האלט, אז איר פירט דאך אן אזא חשובע זאך (אני סבור היות ואתם מנהלים דבר חשוב כזה - הדרכה לבחורים), אתם צריכים להדגיש להם את היסודות מה נקרא חסידישע בחור.

מו"ר שליט"א: ללמוד תורה בקדושה וטהרה...

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: מדארף דערהערן וואס טייטש א חסידישע בחור (מה פירוש של חסידישע בחור), אין די ללמוד בחסידישע ישיבה, אלא צריך להפנים עמוק את היסודות. לדעתי יש לכם הכח להכניס זאת בבחורים.

מו"ר שליט"א: מה דעת הרבי, איזה יסודות צריכים בעיקר לדבר עליהם, ומה הנקודה העיקרית?

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: מה שצריך לדבר, שבחור צריך לדעת שחסידישע בחור אינו שם כינוי בלבד, אלא שיש לזה יסודות, חבל שצריכים לאחוז בו וללכת בדרכו, מדארף עס אריין באקן אין זיי... לדעתי מוטל עליכם חובה גדולה בענין זה משום שבחורים חושבים לעצמם שהם חסידישע בחורים, בעת שאין להם מושג מה נקרא להיות חסידישע בחור, מה הפירוש של חסידישע בחור, עס האט א אינערליכע זאך (יש לזה משמעות פנימית), לכם יש בסייעתא דשמיא כח לזה, אלו יסודות היהדות.

והנקודה העיקרית שיהודי צריך לדעת, שבלי תורה אין כלום, און ווער עס פירט די תורה (ומי שנושא את התורה) הם החסידישע אידן, הם הכניסו את רוח התורה עם היראת שמים ועם החסידות, דאס דארפן זיי ווערן איינגעפרעגלט ביי אידן.

מו"ר שליט"א: מקוים שכן. די וועלט קען נישט שאצן וואס הייסט א חסידישע בחור (העולם אינו יודע להעריך מה שנקרא חסידישע בחור).

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: המשמעות של חסידישע בחור.

דברתי השבוע בויזניץ ביום הילולת אבי, התקבצו כמה מאות בחורים, ושאלתי אותם מה נקרא חסידישע בחור, יש יסודות שצריכים לדעת כדי להיות חסידישע בחור.

מו"ר שליט"א: החסידישע בחורים הם מתנה לדור.

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: ברור, ברור, בודאי שכן, סאיז א אנדערע מין דערהער...

מו"ר שליט"א: שמעתי מכ"ק אדמו"ר מפשעווארסק שליט"א, עובדא ששמע מוזיקנו הרה"ק רבי איציקל, שהקאלאשיצער רב היה שבור מאד שמצב הדור יורד, ושאל את דודו הרה"ק מציעשנוב מה יהיה, והשיבו דודו שמקובל בידו מאבותיו שקודם ביאת משיח ירדו לעולם נשמות שיהיה להם יותר קל בעבוה"ש.

שמעתי שרבי חיים לייב אויערבאך, אביו של רבי שלמה זלמן, שמע מיהודי שקיבל מפי איש שהיה אצל הרבי ר' אלימלך ושמע ממנו י"ב עובדות, אחד מהם היה שהרר"א היה אומר ב' תורות בכל סעודה שלישית, והתורה השניה היתה על מה שיהיה קודם ביאת משיח, וזכר ג' דברים שאמר הרר"א: א', שקודם ביאת משיח יהיה העולם כמו נפה, הפסולת תהיה בנפה למעלה והסולת נקיה למטה, והפסולת שלמעלה יתגאו על הסולת שלמטה ויאמרו אנו למעלה ואתם למטה, אולם האמת יתברר כאשר יבוא משיח ויזרוק את הפסולת שלמעלה וישאר רק הסולת שלמטה. ב', שקודם ביאת משיח יהיה חבל מתוח מקצה העולם למשנהו וכל העולם יאחזו בו, ואז ינענעו את החבל בחזקה ורוב האנשים יפלו, רק מי

לאחר ברכת שלום

מו"ר שליט"א: ברוך ה' מזעט זיך, עס האט זיך שוין געבענקט צו טרעפן (ב"ה שמתראים, היו כבר גענועים להיפגש).

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: יש לכם בחורים חשובים בישיבה?

מו"ר שליט"א: הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, חשובים מאד מאד.

זה עתה היה הילולת הרבי ר' אלימלך זי"ע, בויזניץ עשו עסק מהיו"ד שלו?

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: לא אמרו תחנון.

מו"ר שליט"א: בכל העולם יש התעוררות גדולה בהילולת של הרבי ר' אלימלך, די וועלט נעמט עס אזוי געוואלדיג. ההתעוררות בציונו הק' ביו"ד הוא נורא ממש שלא מעלמא הדין, הייתי שם כמה פעמים.

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: בוודאי בוודאי, הייליגע רבי ר' אלימלך...

מו"ר שליט"א: יש מעשה שהרבי מלובלין עצר בקרעטשמע בדרכו לליזענסק, והכיר בבעל המלון שהוא בעל מדריגה וראוי מאד לקרבו אל הרבי ר' אלימלך, והציע לו להתלוות אליו. בדרך כלל כשהגיע לליזענסק היה הרר"א יוצא לקבל פניו, אולם בפעם זו לא קיבל הרר"א את פניו. הלך הרבי מלובלין בשברון לבו להתבודד בבית המדרש ואח"כ עלה אל הרר"א, אמר לו הרר"א את מי הבאת לכאן, לא יכולתי להביט בפניו לכן לא יצאתי לקבל פניך.

אני חושב לעצמי מה יכול להיות פשט במעשה כזה, הלא הרבי מלובלין היה בעל כח ראייה כידוע, ואיך היה יכול לטעות באדם כזה שהרר"א לא היה יכול להסתכל בפניו?

מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א: אמת.

אתם מכניסים לבחורים יסודות מה נקרא חסידישע בחור?

מספרים שהחסידי רבי משה מידנער מסלונים, פגש פעם במכר ותיק (שכפי הנראה לא היה בדרגתו), והלה התבטא לפניו שהם חברים עוד מהימים שלמדו יחדיו בישיבה, השיב לו רבי משה, אכן אנו חברים, אולם המהות שלנו שונה לגמרי... הלה תפס את עצמו, ושאל את רבי משה מה הוא צריך לעשות, והשיב לו מדארף זיך אנהאלטן שטארק אין די שטריק (צריך לאחוז חזק בחבל) ולזכור שזהו היסוד שלנו. כך אני אומר, שחסידישע בחור צריך להעמיק בעומק מהו חסידישע בחור און זיך אנהאלטן אין דעם (ולהתאחז בוה).

מור שליט"א: הרב קסטל, מזקני חסידי סלונים, למד בצעירותו בנובהרדוק, פעם נכנס אל ה"דברי שמואל" מסלונים והתאונן לפניו שהוא רואה את חבריו בישיבה נהנים מהלימוד בישיבה וכו' ואילו הוא שבור כל הזמן נישט גילערנט נישט געדאוונט... (הלימוד אינו לימוד והתפילה אינו תפילה), השיבו ה"דברי שמואל" במשל, שהיה ילד של"ע איבד את מאור עיניו, ונטלו אביו לרופא גדול, בדרכם ראו פאראד גדול (תהלוכה גדולה) של אנשים עוורים הולכים יחדיו ושרים, כשנכנסו אל הרופא, שאלו האב והבן את הרופא איך שייך שיהיה דבר כזה להיות עיוור ועוד לשיר...? השיב להם הרופא, הנה עוורים אלו נולדו עוורים ומעולם לא ראו דבר, לכן הם שמחים במה שיש להם, אולם אתה כבר היה לך כח ראייה וראית דברים אחרים, דו האסט שוין געזען עפעס אנדערש... כך אמר לו, הם נהנים, אולם אתה ראית כבר משהו אחר לגמרי לכן אינך יכול ליהנות...

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: שמעתי מיהודי ששמע מרבי ישראל שמעון קאסטלניץ שלמד גם הוא בצעירותו בנובהרדוק, ופעם כשרצה לנסוע לרבו ה"דברי שמואל" נכנס לבקש רשות מהראש ישיבה, ושאלו הר"י מדוע אתה צריך לנסוע לשם, הלא יש לך הכל כאן... שבנובהרדוק עסקו הרבה במוסר וכו', השיב רבי ישראל שמעון, כאן אני מקבל עולם הבא, אני רוצה לנסוע אל הרבי לקבל עולם הזה... סאיז א שטארק ווארט. השגות פון אידן, פון חסידישע אידן, כאלו השגות, יש לזה משמעות אחרת לגמרי.

מור שליט"א: בסלונים מספרים שהיו שני שותפים, אחד היה חסיד והשני מתנגד, פעם שכנע החסיד את שותפו להיכנס גם הוא אל רבו, וכשהזדמן להם להיות בסלונים נכנס המתנגד אל ה"יסוד עבודה" והגיע בדיוק בעת שהיה ה"יסוד עבודה" עוסק בעבודת האכילה. לאחר זמן קצר יצא המתנגד נרגש כולו, ואמר לשותפו החסיד שראה ממש את הרבי

מקריב קרבנות... נכנס החסיד אל רבו בטענה, שהוא נוסע אל הרבי כבר עשרים שנה ומעולם לא זכה להשגה כזו לראות את הרבי מקריב קרבנות, ואילו המתנגד הזה בפעם ראשונה שמגיע כבר זוכה לראות כזאת, השיב לו ה"יסוד עבודה", אתה חסיד, לכן הנך צריך להאמין, אולם הוא מתנגד, לכן הוא צריך לראות...

בקארלין ובסלונים היו מלמדים לומר חסיד אני, זיך שטאלצירן מיט דעם. הם אומרים כך, "אשרינו" שאנו יהודים, "מה טוב חלקינו" שאנו חסידישע אידן, "ומה נעים גורלנו" שאנו מחסידות פלוני כל אחד מה שהוא...

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: יש מעשה נורא מה"אהבת ישראל", שהגיע אליו יהודי ואמר לו, רבי, נהייתי חסיד. שאלו ה"אבהת ישראל" במה נהיית חסיד? השיב הלה, התחלתי לשתות הרבה... הרי חסידים שותים הרבה לחיים... אמר לו ה"אהבת ישראל" אם כך נהיית שיכור, לא חסיד... אלא מאי חסיד, א חסיד הייסט אסאך נישט צו פיל, און ווייניג וועט עם אויך גענוג זיין (חסיד פירושו שהרבה פירושו לא יותר מיד, ומעט גם מספיק לו). הוא לא הפתיע אותו עם מדרגות נשגבות, אף שתלמידי הבעש"ט זכו למדרגות גדולות, גם ל"חסיד" יש משמעות.

מור שליט"א: במכתב של הרה"ק רבי אלעזר בסוף "נועם אלימלך" מביא מאביו הרה"א שאמר, שהמגיד הגדול הרבי ר' בער זי"ע אמר כי האיש הזה המזכיר התנא ואינו רואה אותו היא תמיהה גדולה עליו... כאלו מדרגות היה להם שלא הבינו איך שייך ללמוד מימרא של תנא בלי לראותו.

שמעתי ממורי ורבי כ"ק אדמו"ר (מהר"ם) מראחמיסטריוקא וצוק"ל שבעת ביקורו של ה"בית אברהם" מסלונים בארה"ק פגש את רבי איסר זלמן מלצר ר"י "עץ חיים", ואמר רבי איסר זלמן ל"בית אברהם" שב"ה החסידים והמתנגדים השלימו, החסידים לומדים יותר והמתנגדים מתפללים יותר טוב, השיבו ה"בית אברהם" בחריפות, יא יא מהאט שלום געמאכט, החסידים הפסיקו להתפלל והמתנגדים הפסיקו ללמוד...

ההרגשים של שבת קודש באור החסידות, הלא בויזניץ היה זה השפיץ, ההרגשה של שבת קודש.

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: שבת קודש, הלא זהו המוליך והמביא, הכל מרומז בשבת קודש.

מור שליט"א: "כל ברכאן דעילא ותתא ביומא שביעאה תליא."

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: כך אומרים ב"לכה דוד", כי היא מקור הברכה.

צריך להבין ברור איך צריכים להתנהג, לדעת המשמעות. באמת, הפשט של חסיד הוא, אינון האבן יענעם (להתחשב אחד בשני), זה לא כזה פשוט... ב"ה יש חסידישע אידן שמפרין ומרבין, כמו שאומרים "הפרו תורתך" מלשון פרה ורבה, להרבות התורה, ודייקא תורה עם דרך הבעל שם...

מור שליט"א: הבעש"ט הקדוש אמר "תורת ה' תמימה", התורה עדיין תמימה ושלמה, אף אחד עדיין לא נגע בה, היינו בנשמת התורה.

ה"דגל" כותב שאומרים העולם "די לומדים לערנען יא און די חסידים לערנען ניט..."

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: יא יא, ה"דגל מחנה אפרים", שהחסידים לערנען ניט...

מור שליט"א: ומפרש שהחסידים הם בטלים ומבוטלים בעיניהם לכן מרגישים שאינם לומדים...

באמת היה לי חשק לבוא לטיש של כ' אדר אולם לא אסתיעא מילתא, אולם כעת אני שומע כאן מהרבי כל מה שדיבר שם...

השי"ת יעזור שיהיה לרבי הרבה כח אריין צו שטורעמען ווייטער אין אידישע קינדער, זה נס גדול שב"ה רואים כך.

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: זו העבודה שלכם אריין פרעגלען, אריין פרעגלען מה נקרא חסידות, שישגו מה נקרא תורה ומה נקרא חסידות. אחד הזכיר עצמו לפניי שיזכה לתורה וחסידות, אמרתי לו שאין הם ב' דברים נפרדים, כי תורה בלי חסידות אינו תורה, תורה אינו נקרא שידוע מסכתא או שניים, אלא כשהוא בא עם חסידות.

מור שליט"א: הלא ידוע שהבעש"ט הקדוש לא רצה להיכנס לבית מדרש אחד באומרו שהביהמ"ד מלא תורה, שלא עלתה התורה לשמים...

ובירך מורן אדמו"ר שליט"א את נכדו של מור שליט"א ושאלו: ביסט א חסידישע בחור? מיט די גאנצע קנאק און די גאנצע ברען? תשאל את סבך למה כוונתי...

מור שליט"א: השי"ת יעזור שהרבי ימשיך להאיר הלאה את כל העולם, ויאריך ימים ושנים על ממלכתו.

מור אדמו"ר מויזניץ שליט"א: אמן אמן, השי"ת יתן לכם כח להפרות ולהרבות בעולם מהו חסידות ומהו חסידישע בחור.

מור שליט"א: דער רביס ברכה וועט מיר באגלייטן...

ונפרדו לשלום